

”Medicieffekten” av Frans Johansson

Omdöme:

Johanson, F. (2005). *Medicieffekten*. BookHouse Publishing: Stockholm.

Denna bok väckte stort intresse när den publicerades våren 2005. I Sverige så uppmärksammades dessutom att bokens författare var svensk, även om han skrev den som en del av sina studier vid Harvard. Jag blev nyfiken och köpte ett exemplar, men av någon anledning blev det liggande tills nu.

Boken tar oss med till en mängd olika platser världen över. Florens givetvis, men också platser som New York, Azorena, Colombia, Canada, Finland och England. Här möter vi kockar, uppfinnare, pingviner, artister, bönder, getter, arkitekter, forskare, uppfinnare, myror, läkare, programmerare, spindlar och företagsledare. Den gemensamma tråden är att framtidens innovationer och därmed framgång föds i skärningspunkter som skapas när man kombinerar olika discipliner och kulturer.

Enligt Johansson så samverkar tre krafter för att öka antalet skärningspunkter och därmed antalet mönsterbrytande innovationer: (a) människans rörlighet, (b) vetenskapens konvergens och (c) processorernas snabbhet. Men han nöjer sig inte med att konstatera att det finns en naturlig utveckling åt detta håll, utan ger även råd hur vi som människor och organisationer kan skapa skärningspunkter för att öka våra chanser till framgång. Som individer har vi nytta av att vistas i olika miljöer, försöka lära oss på nya sätt, samt försöka vända på det vi tar för givet. Organisationer kan aktivt arbeta med rörlighet och mångfald bland personalen, samt skapa utrymme för den tid det ofta tar att genomföra olika försök och det mod som krävs för att lära från misslyckanden.

Det finns flera likheter mellan bokens rekommendationer och de arbetssätt som vanligen används inom Appreciative Inquiry. Ett exempel är att dra nytta av mångfald vid utveckling av organisationer bland annat genom att låta hela systemet vara i rummet vid workshopar samt gärna bjuda in andra aktörer som leverantörer, kunder och forskare. I boken kritiseras traditionell brainstorming där författaren istället förordar att man börjar med att fundera själv först. Detta har likheter med att börja workshopar med intervjuer där man som individ först får reflektera över tidigare händelser och bilder av framtiden, för att först därefter gå in i en diskussion med andra.

Johansson skriver mycket om hur man kan förhålla sig till risker och tar upp Richard Branson, grundare av Virgin, som ett av flera exempel.

”De är speciella eftersom de känner till en hemlighet, en som jag har avslöjat genom hela den här boken. Hemligheten är att om du vill skapa något banbrytande kan du inte hitta en bättre plats för detta än skärningspunkten. Skärningspunkterna mellan kulturer, discipliner och kunskapsområden skapar de bästa förutsättningarna för innovationer, tack vare expositionen av unika idékombinationer. Den ger oss en stor fördel rent kvantitativt när vi söker efter nya, fräscha idéer. Med andra ord är skärningspunkten ett lågriskförslag *om du vill bryta nya mark.*” (s. 179)

Mot slutet av boken uppmanar Johansson oss läsare att söka upp nya människor att utbyta idéer med. Att prata med personer som jobbar med ideell verksamhet även om vi själva

arbetar med vinstdrivande företag osv. Det är här vi har en så stor fördel inom Appreciative Inquiry där vi kan samlas till gemensamma workshoppar och konferenser och utbyta erfarenheter från jordens alla hörn och från alla möjliga verksamheter.

Boken ger många intressanta vinklingar på innovation och nytänkande. Berättelserna om de olika personerna är konkreta liksom de olika råd som ges angående hur man bäst skapar skärningspunkter som kan leda till mönsterbrytande innovationer. En av de mest intressanta aspekterna är dock den uppmärksamhet som boken fick i relation till de handfasta arbetssätt som redan finns inom Appreciative Inquiry för att adressera inte bara hur vi tillsammans kan få nya idéer att födas utan också kraften att förverkliga dem.

Lena Holmberg, Apprino